

A NOB bevétele garantált, Londoné még nem

A kulcsfogalom: hagyaték

Az 1908-as első londoni olimpia összköltségvetése – 2012-es árakon számolva – 7 millió font-ra rúgott, 40 évvel később a második 23 millióra. De hol vannak ezek a költségek ahhoz a 9,3 milliárd fonthoz képest, amennyibe a mostani játékok kerülnek?

DÉNES FERENC | reflektor@hetivalasz.hu

Sokat vitatkoznak Albionban az olimpia teljes költségéről. Hivatalosan 11,3 milliárd font körül lesz a végösszeg, egyes szakértők szerint azonban a járulékos költségekkel együtt 13 milliárd fontnál is nagyobb lehet a végszámla. A 2005-ben kihirdetett győztes pályázatban még 2,37 milliárd fontnyi állami támogatás szerepelt az olimpia teljes költségéért. A 2007 márciusában bejelentett új költségvetési támogatási csomag – az eredetihez képest alsó hangon ötszörös adófizetői hozzájárulás – hallatán viszont nem csoda, ha a közpénzekre odafigyelő szigetországiak fogják a fejüket.

Bár a megasportesemények pályázataiban a költségeket rendre alul-, a bevételeket pedig felültervezik, ekkora

tévedés szokatlan. Az eredeti költségvetésből például „kifelejtették” az általános forgalmi adót, s a módosításban jelentősen nőttek a kiadások a rendőrségi és a biztonsági költségek, az építkezési helyszínek nem várt nehézségei vagy éppen a megváltozott környezetvédelmi és egészségügyi előírások miatt. Ezzel párhuzamosan 738 millió fontról 165 millióra csökkent a magánbefektetők részvételre vonatkozó becsülés. A brit kormány(ok) becsületére váljék, hogy a közvélemény végig nyomon követhette, hova gurulnak az adófontjaik, és negyedévente elszámoltak minden pennyről.

Az olimpia megrendezésére előirányzott 9,298 milliárd font 65 százalékát a költségvetés állja, 24 százalékát a nemzeti szerencsejáték, tizedét a London régiót irányító Nagy-londoni

Hatóság és a London-fejlesztési Ügynökség adja össze, a költségek egy százalékát pedig az Angol Sporttanács. De ekkora beruházás nyilván nem térülhet meg pusztán az eseményhez kapcsolódóan. A britek nem is a közvetlen pénzügyi nyereségben reménykednek. Arra összpontosítanak, hogy mit hagyományoz az „olimpia” nevű társadalmi, gazdasági erőfeszítés a következő nemzedékekre, a vízió kulcsfogalma ezért: a hagyaték.

2008–2009-ben a kormány hat főbb olimpiai hagyatékot határozott meg. Az első: a sport és a fizikai aktivitás, az Egyesült Királyság vezető sportnemzetté válása. A második: Észak-London rehabilitációja. A harmadik az a társadalmi örökség, amely különös figyelmet fordít a fiatalok lelkesítésére. A negyedik az olimpiai parkot kívánja »

Fotó | Reuters – Toby Melville

» Oxford Street-i csúsforgalom – London számít a turisták pénzére

Fotó | MTI – Ben Curtis

» A szétszerelhető kosárlabdacsarnokot két év múlva is felállítják

A legfőbb költségek

Területrendezés, infrastruktúra	1,8 milliárd font
Sportlétesítmények	1,1 milliárd font
Rendőrség, elhárítás, bűnmegelőzés, biztonság	1 milliárd font
Olimpiai és paralimpiai falu felépítése	935 millió font
Közlekedési fejlesztések	900 millió font
Olimpiai park fejlesztése	900 millió font
Brit olimpiai és paralimpiai csapat felkészítése	251 millió font
London „kicsinosítása”, feldíszítése	néhány tízmillió font

» a fenntartható helyi élet keretévé tenni. Az ötödik tétel a gazdasági hagyaték; annak bemutatása, hogy az Egyesült Királyság kreatív, befogadó, vendég-szerető hely. Végül a hatodik a fogyasztókkal élők választási lehetőségeinek növelését tűzte ki célul.

Az olimpia kapcsán 15 projekt megvalósítását tűzték ki célul. Például azt, hogy a játékokon dolgozók legalább 7 százaléka alkalmazása előtt munkanélküli legyen (12 százalék lett), 15 százalékuk az öt kiemelt helyszín kerületében éljen (21 százalék lett), 3 százalékuk pedig fogyasztókkal élő legyen (egy százalék lett).

Az olimpiák pénzügyi egyenlegének adatait általában minden rendező ország igyekszik kozmetikázni, de közmegegyezés van abban, hogy a Los Angeles-i és a szöuli olimpia nagy nyereséget termelt, a kínaiak szerint pedig a pekingi is. Jól szerepelt Barcelona, Atlanta és Sydney, ellentétben a veszteséges Athénnel.

London is pozitív mérleggel szeretne zárni, de lesznek nehézségeik. A verseny alatt a fogyasztás és a turisztikai bevételek hoznak nagyobb bevételt, de egy friss elemzés szerint a hazai fogyasztási többlet július közepétől szeptemberig alig haladja meg az 50 millió fontot, a látogatók összes költségét pedig 750 millió fontra becsülik. Jól jelzi a visszafogott keresletet, hogy júniusban még minden harmadik londoni szállodai szoba kiadó volt az olimpia időszakára. A verseny heteinek gazdaságnövelő hatását 1,2 milliárd fontra becsülik az elemzők, ám mivel a helyiek igyekeznek messze kerülni a városból a játékok idején, üzleti termelékenység tekintetében kifejezetten negatív hatással jár az olimpia Londonban.

Az olimpia első győztese mindenestre már megvan: a Nemzetközi Olimpiai Bizottság a 2009–2012 közötti időszakra közel négymilliárd amerikai dollárért értékesítette a médiajogokat, és egymilliárd körüli a központi szponzori program bevétele. A jegyértékesítéssel és a helyi szponzoroktól származó dollárocskákkal együtt a NOB bevétele eléri az 5,5 milliárd dollárt.

Ha csak a pénzen múlik, 2012-ben jó olimpia lesz Londonban. ■